

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

доц. Гугнін Е.А.

«25» _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 08 Економіка будівництва

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____

(код і найменування спеціальності)

освітня програма
(спеціалізація) _____ Менеджмент в будівництві _____

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, _____ Фізико-технічний _____
факультет _____ Будівництва, архітектури та дизайну _____

(найменування інституту, факультету)

мова навчання _____ українська _____

2020 рік

Робоча програма «Економіка будівництва» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності 073 «Менеджмент»
 освітня програма
 (спеціалізація) Менеджмент в будівництві
(назва освітньої програми (спеціалізації))
 «23» 09 2020 року - 8 с.

Розробник: Ткаченко А.М., зав. каф. ПТБД, д.е.н., проф.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»
 Протокол від «23» 09 2020 року № 3

Завідувач кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»

«23» 09 2020 року (А.М. Ткаченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету будівництва, архітектури та дизайну
(найменування факультету)

Протокол від «24» 09 2020 року № 2

«24» 09 2020 року Голова (В.О. Савченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 <u>«Управління та адміністрування»</u> (шифр і найменування)	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u> (код і найменування) освітня програма <u>Менеджмент в будівництві</u> (назва освітньої програми)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 8,7	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Інші	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		90 год.	138 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 66,7% / -

для заочної форми навчання – 8,7% / -

1. Мета навчальної дисципліни

Мета: отримання студентами комплексних знань про принципи та закономірності функціонування будівельного підприємства як господарської системи, про методи планування та управління діяльністю будівельного підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка будівництва» є:

- оволодіння економічними знаннями, які дозволять майбутнім фахівцям виконувати техніко-економічні розрахунки, пов'язані з різними господарськими ситуаціями в будівельній організації;

- обґрунтування економічної ефективності реалізації нових організаційно-технологічних та управлінських рішень у будівництві;

- оцінювання економічної ситуації та прогнозування можливих змін на ринку будівельних послуг;

- набуття студентами практичних навичок розрахунку основних економічних показників, що характеризують роботу будівельного підприємства, а також розрахунку кошторисної вартості будівництва об'єкту і договірної ціни на будівельну продукцію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

інтегральну компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові компетентності:

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

додаткова компетентність:

ДК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями в площині діяльності будівельного підприємства.

очікувані програмні результати навчання:

ПР4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

додатковий програмний результат навчання:

ПР18. Самостійно аналізувати діяльність будівельного підприємства, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики при експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Ресурсне забезпечення діяльності будівельного підприємства.

Тема 1. Форми виробничо-економічних відносин у будівництві.

Організаційна структура підприємства будівельної галузі, особливості процесів спеціалізації та концентрації. Поняття та принципи розміщення виробництва в будівництві. Особливості процесів кооперування, комбінування та диверсифікації. Будівельні організації у складі холдингів та фінансово-промислових груп.

Тема 2. Персонал, продуктивність праці та оплата праці в будівництві.

Сутність, класифікація та структура персоналу будівельного підприємства. Продуктивність праці в будівництві. Організація оплати праці в будівництві.

Тема 3. Основні фонди будівельних підприємств.

Сутність основних виробничих фондів будівельних підприємств. Класифікація основних виробничих фондів будівельних організацій. Напрями поліпшення використання діючих основних фондів і виробничих потужностей будівельних підприємств.

Тема 4. Оборотні засоби будівельних організацій.

Сутність, склад і джерела утворення оборотних засобів будівельних організацій. Кругообіг оборотних коштів будівельного підприємства. Нормування оборотних засобів у будівництві. Показники ефективності використання оборотних коштів будівельної організації. Напрями підвищення ефективності використання оборотних засобів у будівництві.

Тема 5. Витрати будівельного виробництва.

Поняття собівартості будівельно-монтажних робіт, її склад. Групування й склад витрат за елементами витрат і статтями калькуляції. Види собівартості будівельно-монтажних робіт. Шляхи зниження собівартості будівництва.

Тема 6. Ціноутворення в будівництві.

Визначення розміру коштів окремих складових на стадії проектування в інвесторській кошторисній документації. Визначення вартості будівництва при складанні ціни пропозиції учасника конкурсних торгів. Особливості складання та узгодження договірних цін. Визначення вартості виконаних робіт та витрат.

Змістовий модуль 2. Інноваційно-інвестиційні процеси та фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства.

Тема 7. Інвестиційні процеси в будівництві.

Сутність і класифікація інвестицій в будівництві. Поняття інвестиційної діяльності будівельного підприємства. Державна інвестиційна політика та інвестиційний клімат в будівництві. Методика розрахунку показників економічної ефективності інвестицій в будівництві.

Тема 8. Інноваційна діяльність будівельного підприємства.

Сутність і значення інноваційних процесів у будівництві. Проблеми здійснення інноваційної діяльності у будівництві. Управління інноваційним розвитком у будівництві. Напрями інноваційної діяльності будівельних організацій. Державне регулювання інноваційної діяльності в будівництві.

Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства.

Дохід будівельного підприємства. Прибуток і збитки будівельного підприємства. Види прибутку в будівництві. Напрями використання прибутку будівельного підприємства. Показники рентабельності в будівництві. Основні напрями зростання показників рентабельності.

Тема 10. Економічна ефективність будівельного виробництва.

Сутнісна характеристика та вимірювання ефективності будівельного виробництва. Методика оцінювання економічної ефективності капітальних вкладень. Економічний ефект від скорочення тривалості будівництва об'єктів. Напрями підвищення ефективності діяльності будівельного підприємства.

Тема 11. Фінансування в будівництві.

Сутність, особливості, види та джерела фінансів будівельних організацій. Механізми фінансування будівництва. Фінансування капітальних вкладень. Бюджет капітальних вкладень будівельного підприємства. Види капітальних вкладень у будівництві. Структура джерел фінансування капітальних вкладень будівельного підприємства.

Тема 12. Основи економічного аналізу господарської діяльності будівельної організації.

Поняття, мета, предмет, завдання, метод і прийоми економічного аналізу діяльності будівельної організації. Характеристика факторів впливу на фінансові результати господарської діяльності будівельних організацій. Методика аналізу прибутку та його використання будівельною організацією. Методика аналізу фінансового стану будівельних підприємств.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	інш	інд	с.р		л	п	інш	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1.													
Змістовий модуль 1. Ресурсне забезпечення діяльності будівельного підприємства													
Тема 1. Форми виробничо-економічних відносин у будівництві	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	-	12
Тема 2. Персонал, продуктивність праці та оплата праці в будівництві	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	-	12
Тема 3. Основні фонди будівельних підприємств	12	1	1	-	-	10	12	-	-	-	-	-	12
Тема 4. Оборотні засоби будівельних організацій	12	1	1	-	-	10	12	-	-	-	-	-	12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 5. Витрати будівельного виробництва	13	4	4	-	-	5	13	1	1	-	-	11
Тема 6. Ціноутворення в будівництві	13	4	4	-	-	5	13	1	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	74	14	14	-	-	46	74	2	2	-	-	70
Змістовий модуль 2. Інноваційно-інвестиційні процеси та фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства												
Тема 7. Інвестиційні процеси в будівництві	13	4	4	-	-	5	13	1	1	-	-	11
Тема 8. Інноваційна діяльність будівельного підприємства	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства	13	2	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
Тема 10. Економічна ефективність будівельного виробництва	13	2	2	-	-	9	13	1	1	-	-	11
Тема 11. Фінансування в будівництві	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 12. Основи аналізу господарської діяльності будівельної організації	13	4	4	-	-	5	13	1	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	76	16	16	-	-	44	76	4	4	-	-	68
Усього годин	150	30	30	-	-	90	150	6	6	-	-	138

4. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачається навчальним планом	
2		
...		

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Форми виробничо-економічних відносин у будівництві	2/-
2	Персонал, продуктивність праці та оплата праці в будівництві	2/-
3	Основні фонди будівельних підприємств	1/-
4	Оборотні засоби будівельних організацій	1/-
5	Витрати будівельного виробництва	4/1
6	Ціноутворення в будівництві	4/1
7	Інвестиційні процеси в будівництві	4/1
8	Інноваційна діяльність будівельного підприємства	2/-
9	Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства	2/1

10	Економічна ефективність будівельного виробництва	2/1
11	Фінансування в будівництві	2/-
12	Основи аналізу господарської діяльності будівельної організації	4/12
	Усього	30/6

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачається навчальним планом	
2		
...		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Форми виробничо-економічних відносин у будівництві	8/12
2	Персонал, продуктивність праці та оплата праці в будівництві	8/12
3	Основні фонди будівельних підприємств	10/12
4	Оборотні засоби будівельних організацій	10/12
5	Витрати будівельного виробництва	5/11
6	Ціноутворення в будівництві	5/11
7	Інвестиційні процеси в будівництві	5/11
8	Інноваційна діяльність будівельного підприємства	8/12
9	Фінансово-економічні результати діяльності будівельного підприємства	9/11
10	Економічна ефективність будівельного виробництва	9/11
11	Фінансування в будівництві	8/12
12	Основи аналізу господарської діяльності будівельної організації	5/11
	Усього	90/138

8. Індивідуальні завдання

Не передбачається навчальним планом

9. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (рисунки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

10. Методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усне та письмове опитування на практичних заняттях, аудиторне розв'язання задач, тестування, захист курсової роботи. Для студентів заочної форми навчання: аудиторне розв'язання задач, захист контрольної роботи, тестування, захист курсової роботи.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Студент повинен знати теоретичні засади ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу будівельного підприємства та вміти виконувати економічні розрахунки щодо підвищення ефективності господарської діяльності будівельного підприємства.

12. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни «Економіка будівництва» являє собою оцінку рівня виконаних:

- а) практичних занять:
  - поточний контроль (вибіркове опитування теоретичного матеріалу та розв'язання аудиторних завдань);
  - оцінка самостійних завдань;
- б) тестування із змістовного модулю.

13. Політика курсу та критерії оцінювання

Політика курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не викладені під час занять або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;
- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів;
- ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з дисципліни за графіком визначеним викладачем;
- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру набрали від 60-100 балів;
- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свою оцінку лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує 0 балів і зобов'язаний повторно скласти контрольну роботу чи іспит;
- під час роботи над завданнями, у випадку користування інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації, студент зобов'язаний зазначити відповідне джерело;
- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;
- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом навчання;
- з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись у дистанційному режимі. За погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультацій;
- студент зобов'язаний дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо якості набутих знань та компетентностей:

згідно з п. 4.2.2 Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) зі змінами (згідно з рішенням вченої ради університету протокол № 1/21 від 27.08.2021 р.) оцінка якості набутих здобувачем вищої освіти знань та компетентностей здійснюється за результатами контрольних заходів, які включають вхідний, поточний, рубіжний (модульний), підсумковий контроль, а також ректорські контрольні роботи.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої(-их) дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами, які проводять заняття із забезпечувальної дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Результати поточного контролю використовується викладачем для коригування методів і засобів навчання та студентами для подальшого планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, за результатами якого студент допускається до

виконання контрольної роботи, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової екзаменаційної оцінки з певної дисципліни.

Рубіжний (модульний) контроль - це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Цей контроль може бути модульним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, виконання розрахункового завдання, курсового проекту (роботи) тощо. Форма контрольного заходу і критерії оцінювання під час рубіжного контролю визначається кафедрою і відображаються у навчальній програмі дисципліни. За підсумками першого та подальшого рубіжного (модульного) контролю викладач може сформулювати підсумкову оцінку знань студентів і оголосити її до початку екзаменаційної сесії. Під час екзаменаційної сесії студенти, які не згодні з оцінкою за підсумками рубіжного контролю, складають екзамен. Модульний контроль є необхідним елементом рейтингової технології освітнього процесу.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Оцінювання проводиться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ (протягом кожного з модулів)	<i>Робота на лекціях:</i> - присутність на лекційних заняттях; - участь в експрес-опитуванні (тестуванні); - участь у навчальній дискусії.	до 10 балів за модуль
	<i>Робота на практичних заняттях:</i> - присутність на заняттях; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни; - усне опитування, тестування, вирішення практичних завдань, розв'язок задач; - участь у навчальній дискусії, - обговоренні ситуаційного завдання.	до 90 балів за модуль
РУБІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 100 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 100 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ екзамен	Екзамен включає 2 теоретичні питання, кожне з яких оцінюється до 25 балів та практичне завдання, що оцінюється до 50 балів. Залік проходить у формі співбесіди.	Критерії оцінювання зазначено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС»

За роботу на лекційних та практичних заняттях бали розподіляються таким чином:

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - творчий підхід до засвоєного матеріалу, повноту і правильність виконання завдання; - вміння застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях; - глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень; - чітке, послідовне викладення відповіді; - вміння пов'язати теорію і практику; - бере активну участь у науковій роботі (конференції, круглі столи, наукові семінари, публікація статей). 	<p>Високий</p> <p>Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей з відповідними програмними результатами з дисципліни</p>	Відмінно (А)
85-89	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - глибоке знання матеріалу, повноту і правильність виконання завдання, проте мають місце деякі непринципові помилки чи помилки несуттєвого характеру; - переважання логічних підходів у відповідях на питання; - вміння пов'язати теорію з практикою 	<p>Достатній</p> <p>Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей з відповідними програмними результатами з дисципліни, однак під час відповідей припустився незначних неточностей.</p>	Добре (В)
75-84	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - належне володіння матеріалом та вміння його застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності (при цьому помилки у відповідях/ розв'язках/ розрахунках не є системними); - переважання логічних підходів у відповідях на питання, проте на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь нечітка і неповна; - не завжди має місце чітке прогнозування подій від пропонованих рішень ситуацій; - вміння пов'язати теорію і практику 	<p>Достатній</p> <p>Здобувач вищої освіти набув фахових компетентностей та відповідних програмних результатів з дисципліни, однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка та не повна.</p>	Добре (С)
70-74	<p>Здобувач вищої освіти демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - репродуктивний підхід до засвоєння матеріалу; - недостатню повноту знань при викладенні матеріалу; - засвоєння теоретичного матеріалу, передбаченого програмою дисципліни; - допущення значної кількості неточностей і грубих помилок при вирішенні практичних завдань, які здатний усунути після зауваження викладача; - порушення логічної послідовності при викладенні матеріалу; - вміння пов'язувати питання теорії і практики 	<p>Середній</p> <p>Здобувач вищої освіти частково набув фахових компетентностей та програмних результатів з дисципліни та забезпечує достатній рівень відтворення та застосування основних положень дисципліни</p>	Задовільно (D)

60-69	Здобувач вищої освіти демонструє: - репродуктивний підхід до засвоєння та викладання матеріалу; - недостатню повноту викладення матеріалу; - поверхневі знання основного матеріалу; - наявність значної кількості неточностей у викладі матеріалу; - порушення логічної послідовності при викладі матеріалу; - вміння пов'язувати питання теорії і практики	Середній Здобувач вищої освіти частково набув фахових компетентностей та програмних результатів з дисципліни і має мінімально допустимий рівень знань з усіх складових навчальної програми дисципліни.	Задовільно (E)
35-59	Здобувач вищої освіти демонструє: - відсутність знань з більшої частини матеріалу, слабе засвоєння принципів положень курсу; - наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань; - відповіді неправильні зі значною кількістю суттєвих помилок; - пасивне опрацювання матеріалу з дисципліни.	Низький Здобувач вищої освіти набув окремих фахових компетентностей та програмних результатів з дисципліни але не забезпечує практичної реалізації завдань, що формуються при вивченні курсу	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)
1-34	Здобувач вищої освіти демонструє: - повне не виконання вимог робочої програми з вивчення курсу; - наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань; - неграмотне і неправильне викладення відповідей; - пасивне опрацювання матеріалу з дисципліни.	Незадовільний Здобувач вищої освіти не набув фахових компетентностей і не здатний до самостійного вирішення завдань, які окреслює дисципліна.	Незадовільно з повторним вивченням / (F)

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не отримав мінімальної кількості балів за поточним контролем з окремих змістових модулів, або не згодний з оцінкою, він може під час рубіжного контролю може написати модульну контрольну роботу.

Оцінювання рубіжного контролю здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за модулями відбувається таким чином:

- модуль №1 – 100 балів;
- модуль №2 – 100 балів.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання.

Шкала оцінювання завдань модульної контрольної роботи

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Теоретичні питання : 2 питання по 25 балів максимум за кожне	20-25 балів	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання. Відповідь на питання сформульовано в термінах дисципліни, викладено науковою мовою, демонструє авторську позицію здобувача вищої освіти.
	15-19 балів	Здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, самостійно викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових

		відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	9-14 балів	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	5-8 балів	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питання під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
	0-4 балів	Здобувач вищої освіти: - не володіє навчальним матеріалом; - не в змозі його викласти; - не розуміє змісту теоретичних питань
Практичне завдання (максимум 50 балів)	40-50	Здобувач вищої освіти дав повну вичерпну відповідь, яка складається з: - правильного вибору алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату; - доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - ґрунтовних висновків. При виконанні завдання допускається не більше 1-2 несуттєвих помилок або описок.
	30-39	Загалом здобувач вищої освіти дав повну відповідь, яка складається з: - правильного вибору алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату (або не більше 3-4 несуттєвих помилок); - пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - висновків. Загалом завдання повинно бути виконано не менш ніж на 75%.
	18-29	Відповідь здобувача вищої освіти: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - містить грубі помилки у розрахунках/має неправильно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним) або не має пояснень та висновків; Загалом завдання виконано менш ніж на 75%.
	10-17	Здобувач вищої освіти розуміє суть завдання, але його відповідь: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - містить грубі помилки у розрахунках/має неправильно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним); - не має пояснень та висновків; - містить не більше 30% виконаного завдання.
	0-9	Здобувач вищої освіти: - не розуміє завдання; - не в змозі його виконати; - виконав завдання повністю неправильно - виконав менш ніж 20% завдання.

Результати поточного та модульного контролю узагальнюються таким чином:

Змістовий модуль №1 (Т1, Т2, Т3, Т4, Т5)	Змістовий модуль №2 (Т6, Т7, Т8, Т9)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
Поточний контроль (ПК 1)	Поточний контроль (ПК 2)	$ПК = (ПК\ 1 + ПК\ 2) / 2$
Рубіжний (модульний) контроль (РМК 1)	Рубіжний (модульний) контроль (РМК 2)	$РМК = (РМК\ 1 + РМК\ 2) / 2$
Підсумок		$(ПК + РМК) / 2$

Якщо здобувач вищої освіти не отримав достатньої кількості балів за поточними результатами та результатами модульного контролю, екзамен виставляється за результатами оцінювання за шкалою ЄКТС відповідей (в усній або письмовій формі) на контрольні питання екзамену та виконання практичного завдання. Контрольні питання до екзамену здобувачі вищої освіти розміщено в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. Структура екзаменаційного білета відповідає структурі модульної контрольної роботи та оцінюється за аналогічними критеріями.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Таким чином, остаточна оцінка за курс для здобувачів вищої освіти *денного відділення* розраховується за одним з таких варіантів:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Зміст завдань контрольної роботи розміщено в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни.

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не виконав, або не зміг захистити контрольну роботу, або не згоден з оцінкою, він складає екзамен з дисципліни. Структура екзаменаційного білета відповідає структурі модульної контрольної роботи (два контрольні питання, що виконуються в усній або письмовій формі, та практичне завдання) та оцінюється за аналогічними критеріями. Контрольні

питання до екзамена здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>. До екзаменаційної відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка будівництва» [Електронний ресурс] / Укладач А.М. Ткаченко. – Запоріжжя, 2021.
2. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з дисципліни «Економіка будівництва» [Електронний ресурс] / Укладач А.М. Ткаченко. – Запоріжжя, 2021.

15. Рекомендована література

Базова

1. Гнатченко Є. Ю. Економіка будівництва : конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 192 – Будівництво та цивільна інженерія / Є. Ю. Гнатченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 62 с.
2. Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 363 с.
3. Економіка будівництва [Текст]: конспект лекцій для студентів 3,4 курсів за напрямком підготовки «Будівництво» денної форми навчання / уклад. В.С. Оласюк – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2015. – 73 с.
4. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями / Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 177 с.
5. Економіка будівництва: Методичні рекомендації до практичних занять / Укладачі: Степура В. С., Тімкіна С. Ю. – К.: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2016. – 54 с.
6. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Економіка будівельної організації» для студентів напряму підготовки 6.030504 Економіка підприємства / Укл. Т. І. Олійник. – Дніпро, 2017. – 35 с.
7. Павелко О.В. Фінансові результати основної діяльності будівельних підприємств: організаційно-методологічні засади обліку : монографія. – Рівне : НУВГП, 2020. – 604 с.
8. Ціноутворення в будівництві [Текст]: конспект лекцій для студентів 4 курсу зі спеціальності 5.06010101 «Будівництво та експлуатація будівель і споруд» денної форми навчання/ уклад. В.С. Оласюк – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2016. – 43 с.

Допоміжна

1. Богінська Л.О. Стан та перспективи розвитку будівельної галузі України // Економічні студії. – 2018. – № 2 (20). – С. 25-28.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник / І.М. Бойчик. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с.

3. Герасимова О.Л. Розробка системи управління результативністю будівельного підприємства на базі сучасних методів нормування витрат // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 1. – С. 55-59.
4. Економіка і основи підприємництва в будівництві: навчальний посібник / Н.І. Верхоглядова, Д.Л. Левчинський, О.Л. Герасимова, О.Ю. Щеглова. – Дніпро: Герда, 2017. – 428 с.
5. Енергетична ефективність будинків: Навч. посібник / О.І. Філоненко, О.І. Юрін. – Полтава: ПП «Астроя», 2018. – 484 с.
6. Когут І. В., Лучко Г. Й. Аналізування стейкхолдерів проєктів упровадження автоматизованої системи набору та атестації персоналу підприємствами будівельної галузі. Бізнес Інформ. 2020. № 7. С. 293-299.
7. Латишева О.В., Сайко А.Д. Будівельна галузь України: сучасний стан та її роль у забезпеченні сталого розвитку національної економіки // Економічний вісник Донбасу. – 2019. – № 2(56). – С. 66-73.
8. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.] / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська. – К.: КНУТД, 2015. – 267 с.
9. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с.
10. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
11. Основи ресурсоефективності підприємств: Посібник / Варфоломеев А.В. – Київ, 2018. – 50 с.
12. Павлов А. С. Экономика строительства. В 2 ч. Ч. 1 : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / А. С. Павлов. – М. : Издательство Юрайт, 2016. – 314 с.
13. Рижакова Г. М. Сучасні особливості та перспективи розвитку інфраструктури ринку інвестицій // Будівельне виробництво. – 2015. – № 58. – С. 96-101.
14. Селезньова О. О., Рудінська О. В. Концепція холістично-орієнтованого управління маркетинговою діяльністю будівельних підприємств // Бізнес-навігатор. – 2018. – № 1-1 (44). – С. 180-184.
15. Управління процесом інвестування на підприємствах будівельної галузі [Текст] : монографія / Н. І. Верхоглядова [та ін.]. – Дніпропетровськ: Дробязко С. І., 2015. – 143 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Електронний ресурс Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Будівельна галузь України – 2020. Новий порядок отримання дозвільної документації та етапи проходження дозвільної процедури. Нові будівельні норми та контроль їх виконання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://incon.com.ua/seminar/budivnictvo-2020-nov-poryadok/>
4. Падіння промисловості та зростання будівництва: що відбувається в економіці країни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.news.ua/padenye-promyshlennosty-u-rost-stroytelstva-cto-proyshodyt-v-ekonomyke-strany/>

5. ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=53879
6. ДСТУ-Н Б Д.1.1-2:2013 Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=54104
7. ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва. – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=54105